

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного факультету
Ярослав РЕДЬКВА
“28” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Історія зарубіжної літератури
обов’язкова

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література та друга іноземна мова
Спеціальність B11 Філологія
Галузь знань B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
факультет іноземних мов
Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Історія зарубіжної літератури складена до вимог освітньо-професійної програми Англійська мова і література та друга іноземна мова, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «28» квітня 2025 року).

Розробники:

Н. В. Нікоряк – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Викладачі:

Н. В. Нікоряк – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

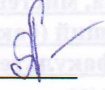
Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Роман ДЗИК

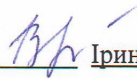
Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради філологічного факультету Алла АНТОФІЙЧУК

Погоджено з гарантом і методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради інституту / факультету Ірина БЕЖЕНАР

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета викладання навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури” – навчити студентів правильно зрозуміти й осягнути історичний процес розвитку літератури, його закономірності та особливості, як в окремих країнах, так і в цілому, а також допомогти засвоїти творчість окремих письменників, що складає загальносвітову культурну спадщину. Твори письменників, які вивчаються в курсі зарубіжної літератури зберегли до нашого часу пізнавальну, виховну та естетичну цінність.

Завдання: ознайомити студентів з основними пам’ятками середньовічної літератури, епохи Відродження, бароко, класицизму та Просвітництва; виокремити основні особливості літератури, ознайомити з основними літературними жанрами Середньовіччя, Відродження та XVII-XVIII ст.

Пререквізити: “Історія зарубіжної літератури (античний період)”, “Вступ до літературознавства”.

Результати навчання

знати: критичну та теоретичну спадщину літературознавчої та критичної думки; зміст рекомендованих художніх текстів даних періодів, основні образи, тематику, ідейне спрямування, орієнтуватися в критичних оцінках даних творів у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві та критиці; конкретно-історичний аналіз основних етапів розвитку середньовічної літератури, літератури Відродження, літератури XVII-XVIII ст.; найбільш суттєві особливості творчого методу видатних письменників Середньовіччя, Відродження, своєрідність їх образних та мовних засобів.

уміти: застосовувати різні методологічні підходи при аналізі художніх творів; виробити навички літературної полеміки стосовно теоретичних проблем та аналізу художнього тексту; виділяти й досліджувати всі складники змісту та форми; аналізувати художній текст; визначати компоненти сюжету та композиції на матеріалі художніх текстів.

Навчальна дисципліна “Історія зарубіжної літератури” спрямована на забезпечення та засвоєння таких **загальних і спеціальних компетентностей:**

Загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	2	60	14		16		30		екзамен
Заочна	1	2	2	60	4		4		52		екзамен

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Література Середньовіччя та Відродження												
Тема 1. Специфіка літературного процесу раннього Середньовіччя. Клерикальна література та архаїчний героїчний епос	3	0,5	0,5			2	3,9	0,2	0,2				3,5
Тема 2. Особливості літературного процесу зрілого Середньовіччя.	4	1	1			2	4,1	0,3	0,3				3,5

Класичний героїчний епос. Куртуазна (лицарська) література											
Тема 3. Відродження (Ренесанс) як самобутня доба в європейській літературі. Італійська література доби Відродження. Творчість Флорентійської трійці: Данте, Петрарки, Боккаччо.	4	1	1		2	4,1	0,3	0,3			3,5
Тема 4. Французька література доби Відродження. Творчий доробок Франсуа Війона і Франсуа Рабле	4	1	1		2	3,9	0,2	0,2			3,5
Тема 5. Література Відродження в Англії. Багатогранність творчого спадку В. Шекспіра	4	1	1		2	4,1	0,3	0,3			3,5
Тема 6. Іспанська література доби Відродження. Життя та творчість М. де Сервантеса	4	1	1		2	3,9	0,2	0,2			3,5
Разом за ЗМ1	23	5,5	5,5		12	24	1,5	1,5			21
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Соціально-історичні, філософські, культурні основи літератури XVII - XVIII століття та особливості їх розвитку в європейських країнах										
Тема 1. Історико-літературний процес XVII століття.	3	0,5	0,5		2	4,1	0,3	0,3			3,5
Тема 2. Іспанська література XVII століття.	4	1	1		2	4	0,3	0,3			3,4
Тема 3. Французька	4	1	1		2	4	0,3	0,3			3,4

література XVII ст.											
Тема 4. Англійська література XVII ст.	5	1	2		2	4,1	0,3	0,3			3,5
Тема 5. Німецька література XVII ст.	4	1	1		2	3,8	0,2	0,2			3,4
Тема 6. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва.	4	1	1		2	4	0,3	0,3			3,4
Тема Англійська література XVIII ст.	7,5	1	2		2	4	0,3	0,3			3,4
Тема 8. Французька література XVIII ст.	4	1	1		2	4	0,2	0,3			3,5
Тема 9. Німецька література доби Просвітництва.	4	1	1		2	4	0,3	0,2			3,5
Разом за ЗМ 2	37	8,5	10,5		18	36	2,5	2,5			31
Усього годин	60	14	16		30	60	4	4			52

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	<p>Специфіка літературного процесу раннього Середньовіччя. Клерикальна література та архаїчний героїчний епос</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Середньовіччя як історична та культурна доба, її хронологічні межі та ключові ознаки. Термін “середні віки”.</p> <p>Християнство як визначальний фактор розвитку європейської культури. Роль церкви у феодальному суспільстві.</p> <p>Історико-культурне значення Середніх віків.</p> <p>Періодизація середньовічної літератури.</p> <p>Латина як мова релігії, науки і культури західного християнського світу.</p> <p>Розвиток літератури латинською та народними мовами. Поділ латиномовної літератури на клерикальну і світську.</p> <p>“Пісня про Беовульфа”, “Саги про Кухуліна”, “Пісні Едди” як зразки західноєвропейського архаїчного героїчного епосу.</p>
1.2	<p>Особливості літературного процесу зрілого Середньовіччя. Класичний героїчний епос. Куртуазна (лицарська) література</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Загальна характеристика зрілого Середньовіччя.</p> <p>Західноєвропейський героїчний епос, його походження. Правда літописна і правда епічна.</p> <p>Французький героїчний епос. “Пісня про Роланда” як вершина французького середньовічного епосу.</p>

	<p>Іспанський героїчний епос. Художня своєрідність «Пісні про Роланда».</p> <p>Німецький героїчний епос. “Пісня про Нібелунгів” як монументальний твір німецького героїчного епосу.</p> <p>Лицарська культура і хрестові походи. Передумови виникнення лицарської лірики і лицарського роману.</p> <p>Морально-етичний ідеал лірики трубадурів. Основні жанрові форми і усталений характер їх змісту.</p> <p>Лицарський роман, історія його виникнення, три цикли роману.</p> <p>Творчість Кретьєна де Труа, автора лицарських романів.</p> <p>Поетика й художня специфіка роману «Трістан та Ізольда».</p>
1.3	<p>Відродження (Ренесанс) як самобутня доба в європейській літературі. Італійська література доби Відродження. Творчість Флорентійської трійці: Данте, Петрарки, Боккаччо</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Соціально-політичні умови виникнення ідей Відродження. Характеристика доби. Періодизація літератури. Основні етапи. Концепція людини.</p> <p>Загальна характеристика доби Відродження в Італії. Основні ступіні італійського Відродження: Треченто, Кватроченто, Чінквіченто.</p> <p>Данте – останній поет середніх віків і перший поет нового часу. Збірка Данте «Нове життя» і нові художньо-поетичні тенденції.</p> <p>“Божественна комедія” як поетична енциклопедія Середньовіччя та раннього Відродження.</p> <p>Франческо Петрарка – видатний поет італійської та європейської літератури епохи Відродження. Книга “Канцоньєре” (Книга пісень) як своєрідний щоденник кохання поета, лірична сповідь Петрарки.</p> <p>Джованні Боккаччо – видатний прозаїк та поет італійського Відродження. Історико-культурне значення збірки новел Боккаччо «Декамерон».</p>
1.4	<p>Французька література доби Відродження. Творчий доробок Франсуа Війона і Франсуа Рабле</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Загальна характеристика Ренесансу у Франції. Вплив італійського Відродження на формування ренесансної літератури Франції. Феномен меценатства.</p> <p>Науково-просвітительська діяльність гуманістів. Гурток Маргарити Наваррської.</p> <p>Творчість Франсуа Війона як унікальне явище в середньовічній літературі Франції. Новаторство поета.</p> <p>Життєвий та творчий шлях Франсуа Рабле.</p> <p>Роман «Гаргантюа і Пантагрюель». Критика на гуманістичну культуру Середньовіччя. Історія написання роману, його сюжетна основа. Композиція, тематика, ідейна спрямованість роману. Персоналії.</p>
1.5	<p>Література Відродження в Англії. Багатогранність творчого спадку В. Шекспіра</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Загальна характеристика англійського Відродження. Періодизація.</p> <p>Національно-історична свідомість як характерна риса англійської нації XVI століття.</p> <p>Дошекспірівський етап Відродження: “Кентерберійські оповіді” Джефрі Чосера, “Утопія” Томаса Мора.</p> <p>В. Шекспір як людина і автор. “Шекспірівське питання”.</p> <p>Періодизація та еволюція творчості Шекспіра. Літературна спадщина Шекспіра</p> <p>Хроніки як популярний жанр у попередників і сучасників Шекспіра.</p> <p>Сонет у творчому доробку Шекспіра.</p> <p>Естетика Шекспірової драматургії.</p> <p>Комедії Шекспіра. Ідейно-художній аналіз комедії «Приборкання непокірної».</p> <p>В. Шекспір – трагік. Велич і краса справжнього кохання у трагедії “Ромео і Джульєтта”.</p>

	Філософська основа трагедії «Гамлет». Образна характеристика. Проблематика й художня своєрідність трагедії «Король Лір».
1.6	<p align="center">Іспанська література доби Відродження. Життя та творчість М. де Сервантеса</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Історичні передумови Відродження в Іспанії. Гуманізм в Іспанії. Творчість Мігеля де Сервантеса Сааведри в контексті іспанської літератури пізнього Відродження. Етапи ідейно-творчої еволюції. Естетичні погляди. Роман «Дон Кіхот» («Вигадливий ідальго Дон Кіхот з Ламанчі») як проза нового типу. Історія написання роману. Особливості сюжету і композиції роману. Проблематика твору. Образна система роману «Дон Кіхот». Дон Кіхот і «донкіхотство».</p>
2.1	<p align="center">Історико-літературний процес XVII століття</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>XVII століття як перехідна культурно-історична й літературна епоха. Ренесансний реалізм в літературі XVII століття. Бароко в літературі й мистецтві XVII ст., його суспільно-історичний ґрунт та світоглядні засади. Класицизм як провідний напрям літератури XVII ст. Естетика і поетика класицизму. Жанрова система.</p>
2.2	<p align="center">Іспанська література XVII ст. Життя та творчість Педро Кальдерона</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Особливості історичного процесу в Іспанії XVII ст. XVII ст. – «золотий вік» іспанської літератури. Луїс де Гонгора та іспанська поезія XVII ст. Франсиско де Кеведо і проза іспанського бароко. Творчість Кальдерона як вершина іспанського барокового театру. Драми «Саламейський алькальд», «Життя – це сон». Художні особливості драматургії.</p>
2.3	<p align="center">Французька література XVII ст.: Корнель, Расін, Мольєр</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Основні етапи розвитку Франції у XVII ст. Тенденції розвитку французької літератури XVII ст., основні літературні напрями, представники. (Н. Буало «Поетичне мистецтво»; афоризми Ларошфуко і Лабрюєля; соціальні байки Лафонтена). П'єр Корнель як провідний представник першого етапу французької класицистичної драматургії. Творчість Жана Расіна – вершина другого етапу французької класицистичної трагедії. Творчість Мольєра як найвище досягнення французької літератури XVII ст.</p>
2.4	<p align="center">Англійська література XVII ст. Життя та творчість Джона Мільтона</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Своєрідність історичного розвитку Англії XVII ст. Англійська буржуазна революція як центральна політична подія XVII ст. Загальна характеристика англійського літературного процесу XVII ст. Поезія Дж. Донна й особливості англійського бароко. Джон Мільтон як найвидатніший поет і публіцист англійської революції. Поема «Втрачений рай» як зразок релігійно-філософського епосу XVII ст. Трагедія «Самсон-борець».</p>
2.5	<p align="center">Німецька література XVII ст. Творчий доробок Гріммельсгаузена</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Історична та політична характеристика Німеччини XVII ст. Тридцятилітня війна як центральна подія в житті Німеччини XVII ст. Особливості літературного процесу в Німеччині XVII століття.</p>

	<p>Формування німецького класицизму. «Книга про німецьке віршування» М. Опіца як перша німецькомовна поетика.</p> <p>Література німецького бароко. Творчість А. Гріфіуса.</p> <p>Розвиток німецького роману. Творчість Й.М.Мошероша.</p> <p>«Сімпліціус Сімпліціссімус» Гріммельсгаузена як найвизначніший твір німецької прози XVII ст.</p>
2.6	<p align="center">Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Характеристика доби Просвітництва. Соціально-політичні умови виникнення Просвітництва.</p> <p>Світоглядні засади Просвітництва.</p> <p>Естетика Просвітництва та її основні принципи.</p> <p>Основні напрями літератури Просвітництва.</p> <p>Жанрова система літератури доби Просвітництва і підсистеми окремих художніх напрямів і течій.</p>
2.7	<p align="center">Англійська література XVIII ст. Творчість Д. Дефо, Дж. Свіфта</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Особливості розвитку англійського суспільства наприкінці XVII – поч.XVIII ст.</p> <p>Особливості англійської філософської думки.</p> <p>Основні літературні напрями англійського Просвітництва.</p> <p>Жанрова своєрідність англійської літератури XVIII ст.</p> <p>Література просвітницького раціоналізму в Англії: творчість Д. Дефо, Дж. Свіфта.</p> <p>Література сентименталізму в Англії: теоретична суть сентименталізму; творчість прозаїків С. Річардсона, Г. Філдінга, Л. Стерна, Т.Г. Смоллета, О. Голдсмита; поети англійського сентименталізму: Е. Юнг, Р. Бернс; драматургія Р. Шерідана.</p>
2.8	<p align="center">Французька література XVIII ст. Вольтер, Монтеск'є, Дідро, Руссо</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Французьке Просвітництво як ідейна підготовка Великої буржуазної революції 1789-1794 рр.</p> <p>Боротьба напрямів в літературі на початку XVIII ст. Проблема художнього методу французької просвітницької літератури.</p> <p>Вольтер і Монтеск'є як ідейні керівники просвітницького руху пп. XVIII ст.</p> <p>Жанрові особливості філософської сатири Монтеск'є («Перські листи»).</p> <p>Життя і літературно-філософська діяльність Вольтера.</p> <p>Багатогранність поглядів Д.Дідро, їх відгомін у творчості. «Небіж Рамо», «Черниця», «Жак-фаталіст».</p> <p>Внесок П. Бомарше у розвиток французької драматургії.</p> <p>Сентименталізм у Франції. Творчість Ж.-Ж.Руссо.</p>
2.9	<p align="center">Німецька література доби Просвітництва. Шиллер, Гете</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Особливості історичного розвитку Німеччини XVIII ст. та їх вплив на своєрідність німецького Просвітництва.</p> <p>Антифеодальний виступ штюрмерів. Творчість поетів «Бурі і натиску».</p> <p>Гердер та ідеї народності.</p> <p>Значення діяльності Лессінга для розвитку німецької літератури XVIII ст.</p> <p>Творчість Ф. Шиллера. Ідейна спрямованість і художні особливості драм «Розбійники», «Підступність і кохання».</p> <p>Життєвий і творчий шлях Й.-В. Гете. Епістолярний роман «Страждання молодого Вертера».</p> <p>Історія створення трагедії «Фауст». Образ Фауста, його філософське та художнє значення.</p>

№ теми	Назва теми
1.1	<p align="center">Література раннього Середньовіччя</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p> <p>Середньовіччя як історична та культурна доба, її хронологічні межі та ключові ознаки.</p> <p>Християнство як визначальний фактор розвитку європейської культури. Роль церкви у феодальному суспільстві. “Аскетична доктрина” Аврелія Августина. “Сповідь”. Схоластична філософія Фоми Аквінського. “Сума теології”.</p> <p>Періодизація Середньовіччя. Історико-культурне значення Середніх віків.</p> <p>Архаїчний епос «Беовульф» як пам’ятка англосаксонської епічної традиції.</p> <p>Кельтський епос, його основні цикли. Формування ірландської літератури.</p> <p>Уладський цикл як давня частина ірландського епосу (Саги про Кухуліна та їх художні особливості).</p> <p>Еддична поезія. Історія створення, композиція збірки «Старша Едда».</p>
1.2	<p align="center">Література зрілого Середньовіччя</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Загальна характеристика зрілого Середньовіччя.</p> <p>Художні та тематичні особливості творів народно-героїчного епосу.</p> <p>«Пісня про Роланда» як зразок французької героїчної поезії.</p> <p>Особливості іспанського народно-героїчного епосу. Образ Сіда.</p> <p>Особливості німецької героїчної поезії («Пісня про Нібелунгів»).</p> <p>Морально-етичний ідеал лірики трубадурів. Основні жанрові форми і усталений характер їх змісту.</p> <p>Лицарський роман, історія його виникнення, три цикли роману.</p> <p>Творчість Кретьєна де Труа, автора лицарських романів.</p> <p>Поетика й художня специфіка роману «Трістан та Ізольда».</p>
1.3	<p align="center">Італійська література доби Відродження</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Формування нової культури на ґрунті здобутків Пізнього Середньовіччя.</p> <p>Античність як вагомий чинник, що відіграв провідну роль у становленні й розвитку культури Відродження.</p> <p>Італія як “колиска гуманізму”: зародження ренесансних тенденції на межі XIII–XIV ст. Загальна характеристика італійського Відродження. Періодизація.</p> <p>Передренесанс. Творчість Данте Аліґ'єрі. Жанр любовної автобіографії. «Божественна комедія» Данте як філософсько-художній синтез культур.</p> <p>Життєвий та творчий шлях Петрарки. Лірика Петрарки, її проблематика та новаторство. Збірка Петрарки «Канцоньєре» на її місце у світовій поезії. Образ Лаури в творчій спадщині поета.</p> <p>Життєвий та творчий шлях Боккаччо. Основні етапи творчості.</p> <p>Ранні твори Боккаччо та їх значення для європейської культури доби Відродження.</p> <p>Історико-культурне значення збірки новел Боккаччо «Декамерон»</p>
1.4	<p align="center">Французький Ренесанс</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Загальна характеристика французького Відродження.</p> <p>Науково-просвітительська діяльність гуманістів. Гурток Маргарити Наваррської.</p> <p>Основні мотиви поезії Ф. Війона. Тема смерті й життя, їх поетична інтерпретація.</p> <p>Ідейно-тематичний зміст «Балади прикмет» і «Балади прислів'їв».</p> <p>Життя і творчість Франсуа Рабле як вершина французького гуманізму.</p> <p>Історія написання роману Ф. Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Тематична багатоплановість твору. Сюжетна характеристика книг. Гуманістична проблематика роману. Система образів.</p>
1.5	<p align="center">Особливості Відродження в Англії</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Особливості історичного та літературного процесу в Англії XIV-XVI ст.</p>

	<p>Творчість Дж. Чосера – провісника англійської літератури Відродження. Особливості англійського гуманізму. Томас Мор. «Утопія».</p> <p>Становлення національного театру. Творчість Кр. Марло, Дж. Кідда.</p> <p>Поетичне новаторство сонетів Шекспіра та їх значення.</p> <p>Комедії Шекспіра як вершина англійської ренесансної комедіографії.</p> <p>Відображення політичних поглядів Шекспіра в його історичних хроніках.</p> <p>Творчість Шекспіра другого періоду творчості.</p> <p>Тема гуманізму та ворожості буржуазної епохи людській особистості в трагедіях «Гамлет», «Король Лір», «Макбет», «Отелло».</p> <p>Риси ренесансного реалізму в драматургії Шекспіра.</p>
1.6	<p>Творчість Мігеля де Сервантеса Сааведри в контексті іспанської літератури пізнього Відродження</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Загальна характеристика доби Відродження в Іспанії.</p> <p>Творчість М. Сервантеса та його місце в іспанському історико-літературному процесі кін.ХVІ ст.</p> <p>Роман «Дон Кіхот», його задум, спрямованість, значення. Проблема мудрості та безумства Дон Кіхота.</p> <p>Еволюція взаємовідносин головних героїв роману.</p> <p>Дон Кіхот і «донкіхотство».</p>
2.1	<p>XVII століття як перехідна культурно-історична й літературна епоха</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Історичний дискурс епохи. Світогляд людини XVII століття.</p> <p>Поняття «література XVII століття». Літературний дискурс.</p> <p>Художні напрями літератури XVII ст.</p> <p>Ренесансний реалізм в літературі XVII ст. Бароко як перший загальноєвропейський художній напрям. Генеза терміну. Поняття “бароко”. Світоглядні засади. Барокова література.</p> <p>Класицизм як художній напрям у літературі XVII ст. Естетика і поетика класицизму. Визначальні риси класицизму. Жанрова система.</p>
2.2	<p>Іспанська література XVII століття. Творчість Педро Кальдерона</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Особливості історичного процесу в Іспанії XVII ст.</p> <p>XVII ст. – «золотий вік» іспанської літератури.</p> <p>Луїс де Гонгора та іспанська поезія XVII ст.</p> <p>Франсиско де Кеведо і проза іспанського бароко.</p> <p>Іспанська національна драма.</p> <p>Творчість Кальдерона як вершина іспанського барокового театру. Життя та творчість.</p> <p>Драми «Саламейський алькальд», «Життя – це сон».</p> <p>Художні особливості драматургії.</p>
2.3	<p>Французька література XVII ст.</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Основні етапи розвитку Франції у XVII ст.</p> <p>Тенденції розвитку французької літератури XVII ст., основні літературні напрями, представники. Преціозна література. Література лібертинажу. Побутовий роман. Класицизм.</p> <p>П'єр Корнель як провідний представник першого етапу французької класицистичної драматургії. Життя і творчість драматурга. “Сід”, “Горації”. Драматургічні принципи Корнеля.</p> <p>Творчість Жана Расіна – вершина другого етапу французької класицистичної трагедії. Життя і творчість. “Андромаха”, “Федра”. Особливості творчого методу Ж. Расіна.</p> <p>Творчість Мольєра як найвище досягнення французької літератури XVII ст. Життя і творчість. “Тартюф”, “Дон Жуан”. Мольєр як реформатор високої комедії.</p>
2.4	<p>Англійська література XVII ст.</p>

	<p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>XVII століття як переломний і драматичний період в англійській історії. Англійський абсолютизм. Пуританство. Англійська буржуазна революція як центральна політична подія XVII ст.</p> <p>Загальна характеристика англійського літературного процесу XVII ст. Три етапи. “Метафізична школа”. Поезія Дж. Донна й особливості англійського бароко. “Каролінська школа”.</p> <p>Джон Мільтон як найвидатніший поет і публіцист англійської революції. Поема «Втрачений рай» як зразок релігійно-філософського епосу XVII ст. Трагедія «Самсон-борець».</p>
2.5	<p style="text-align: center;">Німецька література XVII ст.</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Історична та політична характеристика Німеччини XVII ст. Тридцятилітня війна як центральна подія в житті Німеччини XVII ст.</p> <p>Особливості літературного процесу в Німеччині XVII століття.</p> <p>Формування німецького класицизму. «Книга про німецьке віршування» М. Опіца як перша німецькомовна поетика.</p> <p>Література німецького бароко. Творчість А. Гріфіуса.</p> <p>Розвиток німецького роману. Творчість Й.М.Мошера.</p> <p>«Сімпліціус Сімпліціссімус» Гріммельсгаузена як найвизначніший твір німецької прози XVII ст.</p>
2.6	<p style="text-align: center;">Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Загальна характеристика просвітницького руху. Філософські основи нової доби.</p> <p>Світоглядні засади Просвітництва.</p> <p>Естетика Просвітництва та її основні принципи.</p> <p>Основні напрями літератури Просвітництва. Періодизація літератури XVIII ст.</p> <p>Жанрова система літератури доби Просвітництва і підсистеми окремих художніх напрямів і течій.</p>
2.7	<p style="text-align: center;">Англійська література XVIII ст.</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Особливості розвитку англійського суспільства наприкінці XVII – поч.XVIII ст.</p> <p>Особливості англійської філософської думки.</p> <p>Основні літературні напрями англійського Просвітництва. Література просвітницького класицизму.</p> <p>Жанрова своєрідність англійської літератури XVIII ст.</p> <p>Література просвітницького раціоналізму в Англії: творчість Д. Дефо, Дж. Свіфта. “Робінзон Крузо”, “Мандрі Гуллівера”.</p> <p>Література сентименталізму в Англії.</p>
2.8	<p style="text-align: center;">Французька література епохи Просвітництва</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Французьке Просвітництво як ідейна підготовка Великої буржуазної революції 1789-1794 рр.</p> <p>Боротьба напрямків в літературі на початку XVIII ст. Проблема художнього методу французької просвітницької літератури.</p> <p>Вольтер і Монтеск’є як ідейні керівники просвітницького руху пп. XVIII ст.</p> <p>Жанрові особливості філософської сатири Монтеск’є («Перські листи»).</p> <p>Життя і літературно-філософська діяльність Вольтера.</p> <p>Багатогранність поглядів Д.Дідро, їх відгомін у творчості. «Небіж Рамо», «Черниця», «Жак-фаталіст».</p> <p>Внесок П. Бомарше у розвиток французької драматургії.</p> <p>Сентименталізм у Франції. Творчість Ж.-Ж.Руссо.</p>
2.9	<p style="text-align: center;">Німецьке Просвітництво</p> <p><i>Вид роботи: усні та письмові відповіді, презентації.</i></p> <p>Особливості історичного розвитку Німеччини XVIII ст. Антифеодальний виступ</p>

<p>штюрмерів. Творчість поетів «Бурі і натиску».</p> <p>Значення діяльності Лессінга для розвитку німецької літератури XVIII ст.</p> <p>Творчість Ф. Шіллера. Ідейна спрямованість і художні особливості драм “Розбійники”, “Підступність і кохання”.</p> <p>Життєвий і творчий шлях Й.-В. Гете. Епістолярний роман “Страждання молодого Вертера”.</p> <p>Історія створення трагедії “Фауст”. Образ Фауста, його філософське та художнє значення.</p>

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Історія зарубіжної літератури» складається з таких видів:

№	Назва теми
1.1	<p><i>Підготувати</i> доповіді/презентації на одну з тем: «Християнська свідомість як основа середньовічного менталітету», «Архаїчна поема “Пісня про Беовульфа” як визначна пам'ятка англосаксонського епосу», «Специфіка персоносфери кельтського епосу», «“Едда” як збірка пісень міфологічного, морально-повчального та героїчного змісту».</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p>
1.2	<p><i>Опрацювати</i> тему “Міська середньовічна література”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Загальна характеристика міської літератури, джерела її виникнення та зв'язок з фольклором. • Основні жанри міської літератури (фаблію, шванки). • Розвиток традицій фольклору в епосі про тварин («Роман про Лиса»). • Дидактична література. Еволюція ідеалів Середньовіччя в «Романі про Троянду». • Поезія вагантів та її місце в літературі Середньовіччя. <p><i>Підготувати</i> доповіді/презентації.</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p>
1.3	<p><i>Підготувати</i> доповіді/презентації на одну з тем: «Данте Аліг'єрі як видатний поет та мислитель італійської та світової літератури. Історичне місце поета в літературному процесі», «Вагома роль творчого доробку Петрарки у розвитку європейської лірики», «Петрарка як “перший турист нового часу”», «Значення творчості Джованні Боккаччо у розвитку європейської новелістики пізніших часів».</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Підібрати і виписати</i> цитатний матеріал для характеристики героїв.</p>
1.4	<p><i>Написати</i> есе (на вибір): «Внесок французьких гуманістів у розвиток науки, освіти та мистецтва епохи Відродження»; «Роль Маргарити Наваррської у розвитку гуманістичної думки Франції» (вказіть основні досягнення її гуртка в контексті культурного і наукового розвитку того часу)</p> <p><i>Підготувати</i> короткий літературний аналіз однієї з балад Війона.</p> <p><i>Підготувати</i> презентацію (на вибір): «Франсуа Рабле як вершина французького гуманізму», «Гаргантюа і Пантагрюель»: тематика та гуманістична проблематика».</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Підібрати і виписати</i> цитатний матеріал для характеристики героїв.</p> <p><i>Опрацювати</i> критичний матеріал.</p>
1.5	<p><i>Створити</i> хронологічну таблицю важливих подій цього періоду та визначте їх вплив на літературу й культуру Англії.</p> <p><i>Написати</i> невеличке есе про утопічне суспільство, описане Т. Мором.</p> <p><i>Вивчити</i> сонет Шекспіра (на вибір).</p> <p><i>Проаналізувати</i> комедію Шекспіра (на вибір), визначити, які соціальні та моральні питання порушуються в ній.</p> <p><i>Написати</i> есе на основі однієї з прочитаних трагедій: “Як Шекспір передає внутрішній світ своїх героїв і втілює соціальні та моральні теми через їхні дії та діалоги?”</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Опрацювати</i> критичний матеріал.</p>

1.6	<p><i>Підготувати</i> повідомлення: «Основні риси доби Відродження в Іспанії» (звернути увагу на культурні та соціальні зміни, які відбулися в цей період).</p> <p><i>Проаналізувати</i> історичний контекст написання «Дон Кіхота» і визначити, як творчість Сервантеса відображає проблеми іспанського суспільства того часу.</p> <p><i>Охарактеризувати</i> функцію персонажа Санчо Панси у романі «Дон Кіхот». Як його образ контрастує з образом Дон Кіхота і що він додає до загальної картини твору?</p> <p><i>Написати</i> невеличке есе: “Вплив «Дон Кіхота» на світову літературу”</p>
2.1	<p><i>Характеристика</i> художніх напрямів, течій та шкіл: гонгоризм, маринізм, преціозна література, метафізична школа. <i>Підготувати</i> презентації.</p>
2.2	<p><i>Підготувати</i> презентації: «Поезія та проза іспанського бароко»; «Поетичні школи в Іспанії XVII ст.»; «Творчість Гонгори»; «Проза іспанського бароко: Грасіан, Кеведо».</p>
2.3	<p><i>Підготувати</i> реферат на одну із запропонованих тем: «Мольєр на українській сцені», «Ідейно-творча еволюція Лафонтена – найвидатнішого поета Франції XVII ст.», «Французька проза XVII ст.», «Франсуа де Ларошфуко та його «Максими», «Значення прози Лабрюйєра для розвитку демократичних традицій французької літератури»</p> <p><i>Вивчити</i> десять афоризмів (на вибір)</p> <p><i>Прочитати</i> твори</p> <p><i>Прочитати</i> передмову Ж.Расіна до «Федри».</p>
2.4	<p><i>Підготувати</i> доповідь на одну з тем: «Загальна характеристика англійської літератури XVII ст.», «Поезія Джона Донна і особливості англійського бароко», «Суспільна і публіцистична діяльність Дж. Мільтона», «Поєма Мільтона «Втрачений рай» як відображення англійської сучасності у формі біблійного епосу».</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Опрацювати</i> критичний матеріал.</p>
2.5	<p><i>Підготувати</i> доповіді: “Література німецького бароко. Творчість А. Гріфіуса”; “Розвиток німецького роману. Творчість Й.М.Мошєроша”; «Сімпліціус Сімпліціссімус» Гріммельсгаузена як найвизначніший твір німецької прози XVII ст.”.</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Опрацювати</i> критичний матеріал.</p>
2.6	<p><i>Підготувати</i> реферат на одну з тем: «Народний характер поезії Р.Бернса», Г.Філдінг – англійський романіст доби Просвітництва», «Місце і значення творчості Т.Смолета у розвитку англійського реалістичного роману», «Р. Шерідан як продовжувач традицій Філдінга».</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Опрацювати</i> критичний матеріал.</p>
2.7	<p><i>Підготувати</i> реферат на одну з тем: «А.Р.Лєсаж та Ф.Прево як представники французького Просвітництва», «Педагогічні погляди, думки про нову людину в романі Ж.Ж.Русо «Еміль», «Ідейна спрямованість та художні особливості трилогії П.О.Бомарше про Фігаро»</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Підібрати і виписати</i> цитатний матеріал для характеристики героїв.</p> <p><i>Опрацювати</i> критичний матеріал.</p>
2.8	<p><i>Підготувати</i> інформацію:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка німецького просвітницького класицизму. Його напрями і найхарактерніші представники (Готшєд, Вінкельман). 2. Зародження сентименталізму і еволюція творчості Клопштока. <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Підібрати і виписати</i> цитатний матеріал для характеристики героїв.</p>
2.9	<p><i>Підготувати</i> інформацію/презентацію: Творчість Ф. Шіллєра. Ідейна спрямованість і художні особливості драм “Розбійники”, “Підступність і кохання”. Життєвий і творчий шлях Й.-В. Гете. Епістолярний роман “Страждання молодого Вертера”.</p> <p><i>Прочитати</i> твори.</p> <p><i>Підібрати і виписати</i> цитатний матеріал для характеристики героїв.</p>

Опрацювати критичний матеріал.

Контроль виконання та оцінювання завдань, винесених на самостійне опрацювання, проводимо в процесі вивчення тем кожного змістового модуля.

Методи навчання

У роботі використовуємо словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: лекцію, пояснення, розповідь, бесіду, спостереження, ілюстрацію, демонстрацію, практичні вправи. Методи перевірки і оцінки знань, умінь та навичок. Виконання усних та письмових завдань до практичних занять. Частково-пошуковий або евристичний метод. Виконання дослідницьких робіт та їх обговорення.

За характером пізнавальної діяльності здобувача освіти застосовуємо інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, евристичний, дослідний методи.

Система контролю та оцінювання

Система контролю та оцінювання проводиться в формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. У процесі вивчення дисципліни використовуємо такі методи поточного контролю:

- усні відповіді (фронтальне опитування, вибіркоче опитування, дискусії, презентації);
- письмові завдання (самостійні роботи, реферати, есе);
- тести.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю (з них по 20 балів – відповіді на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи та по 10 балів – контрольні роботи у вигляді тестових завдань) і 40 балів під час підсумкового виду контролю (іспит).

Розподіл балів

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)														Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1 (30 балів)						Змістовий модуль 2 (30 балів)									40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	5	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	4	4	4		

Критерії оцінювання окремих видів робіт з навчальної дисципліни

Поточний контроль відбувається у вигляді усних відповідей: фронтальне опитування, перевірка виконання завдань самостійної роботи.

20 балів – студент продемонстрував високий рівень володіння матеріалом; повністю розкрив зміст питання; логічно структурував свою відповідь і навів відповідні приклади; правильно і швидко реагував на запитання викладача; виконав усі завдання самостійної роботи.

15-19 балів – студент показав добре володіння матеріалом; розкрив зміст питання, виклавши його логічно і послідовно, навів відповідні приклади; виконав більшу частину завдань самостійної роботи.

10-14 балів – студент показав досить добре володіння матеріалом, проте не повністю розкрив зміст питання; не зовсім логічно структурував свою відповідь і не навів достатньо прикладів; виконав половину завдань самостійної роботи.

5-9 балів – студент показав задовільне володіння матеріалом, проте не до кінця розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача; виконав деякі завдання самостійної роботи.

1-4 бали – студент практично не володіє матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; не виконав завдання самостійної роботи.

0 балів – студент не відповів на запитання; не виконав завдання самостійної роботи.

Критерії оцінювання модульного тесту

Кількість правильних відповідей	Кількість балів
20	10
19	9,5
18	9
17	8,5
16	8
15	7,5
14	7
13	6,5
12	6
11	5,5
10	5
9	4,5
8	4
7	3,5
6	3
5	2,5
4	2
3	1,5
2	1
1	0,5

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Оцінка А (90 – 100 балів) або «відмінно» виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатомовною, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка В (80 – 89 балів) або «добре» виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів.

Оцінка С (70 – 79 балів) або «добре» виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне

витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання.

Оцінка D (60 – 69 балів) або «задовільно» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка E (50 – 59 балів) або «задовільно» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або «незадовільно» виставляється у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилення на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно.

Оцінка F (1 – 34 бали) або «незадовільно» виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю

навчальних досягнень студентів

1. Назвіть хронологічні межі та ключові ознаки епохи Середньовіччя.
2. Поясніть термін “середні віки”.
3. Які історичні передумови формування нової культури?
4. Чому християнство стало ключовим фактором розвитку європейської культури?
5. Чому відбулося заперечення здобутків античної культури?
6. У чому полягає “аскетична доктрина” Аврелія Августина?
7. Назвіть головні праці Аврелія Августина.
8. Суть схоластичної філософії Фоми Аквінського.
9. Охарактеризуйте середньовічну систему освіти.
10. Коли виникають перші університети?
11. Назвіть ключові періоди епохи Середньовіччя.
12. У чому полягає історико-культурне значення Середніх віків?
13. Як характеризується раннє середньовіччя як історичний етап?
14. Що таке клерикальна література? Які її основні жанри, мета, особливості, проблематика та ідейна спрямованість?
15. Яка тематика й поетика ірландських саг?
16. Яку роль і значення мали народні співці (жонглери, хуглери, шпільмани) у розвитку європейського епосу?
17. Яке місце посідає “Пісня про Роланда” у французькому героїчному епосі? Яка її історична основа, тема, ідея та конфлікт?
18. Яка історична основа, тенденції та особливості іспанського героїчного епосу в “Пісні про Сіда”?
19. Яка історична основа, тема та ідея німецького героїчного епосу в “Пісні про Нібелунгів”?
20. Охарактеризуйте лицарський роман. Які його джерела, соціально-історичні завдання, особливості та класифікація?
21. Як характеризується французький лицарський роман?
22. Які причини та умови сформували міську літературу?
23. Які жанри міської літератури існували?
24. Яка тематика, поетика та жанри куртуазної провансальської лірики?
25. Які існували жанри середньовічної драми?
26. Яка роль містерії у розвитку театру?
27. Назвіть характерні риси доби Відродження. Що означають поняття “гуманізм” і “Відродження”?
28. Що таке ренесансний реалізм та які його особливості?
29. Яка періодизація італійської літератури доби Відродження?
30. Яке історичне місце в літературному процесі посідає Данте?
31. Охарактеризуйте особливості жанру, джерела та композицію “Божественної комедії” Данте.
32. Охарактеризуйте архітектоніку та персоносферу поеми Данте Аліг’єрі “Божественна комедія”.
33. Охарактеризуйте життєвий та творчий шлях Франческо Петрарки.
34. У чому полягає новаторство сонетів Ф. Петрарки?
35. Яке значення мають сонети Петрарки для розвитку європейської лірики?
36. Назвіть ключові періоди та особливості творчості Дж. Боккаччо?
37. У чому полягає жанрова особливість збірки новел Боккаччо “Декамерон”?
38. Яка тематика, проблематика, композиція та архітектоніка збірки Дж. Боккаччо “Декамерон”?
39. Як у романі Ф. Рабле “Гаргантюа та Пантагрюель” відображені гуманістичні погляди автора?
40. Які фольклорні джерела роману Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”?

41. Охарактеризуйте персонифікцію роману Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”.
42. Яке місце в іспанському історико-літературному процесі кінця XVI ст. посідає Сервантес?
43. Які сюжетно-композиційні особливості роману Сервантеса “Дон Кіхот”?
44. Охарактеризуйте англійську літературу доби Відродження.
45. Життя, світогляд та періодизація творчості Шекспіра.
46. У чому суть “Шекспірівського питання”?
47. Чому комедії Шекспіра стали вершиною англійської ренесансної комедіографії?
48. Як відображаються політичні погляди Шекспіра в історичних хроніках? Яка проблематика та значення хронік?
49. Як у трагедії “Ромео і Джульєтта” відображено конфлікт між старим і новим світом?
50. Як подається тема гуманізму та ворожості буржуазної епохи людській особистості в трагедії «Гамлет»?
51. Подайте загальну характеристику літературного процесу XVII ст.
52. Які умови виникнення і художні особливості літератури бароко? Хто є основними представниками бароко?
53. У чому суть класицизму як провідного літературного напрямку XVII ст.? Яка його філософська та естетична основа? Хто є його представниками?
54. Охарактеризуйте літературний процес Іспанії XVII ст. Яке місце у ньому належить Педро Кальдерону? У чому суперечність світогляду драматурга?
55. Які реалістичні риси можна побачити в драмі Кальдерона “Саламейський алькальд”? Основні дійові особи п’єси.
56. Як драма Кальдерона “Життя – це сон” відображає етико-філософські уявлення бароко про світ і людину?
57. Подайте загальну характеристику французької літератури XVII ст.
58. Назвіть характерні риси творчості П’єра Корнеля. У чому полягає ідейне та художнє новаторство цього драматурга? Яку роль у його творчості відіграє трагедія “Сід”?
59. Як вирішується основний класицистичний конфлікт у трагедії Корнеля “Сід”?
60. Як у трагедії Корнеля “Горації” подаються основні соціальні проблеми, зокрема патріотизму, громадянського обов’язку та влади?
61. Які етичні та моральні проблеми відображені у творчості Ж. Расіна?
62. Чому трагедія Расіна “Федра” вважається однією з кращих класицистичних трагедій?
63. Охарактеризуйте трагедію Расіна “Андромаха”.
64. Яким був життєвий та творчий шлях Ж.-Б. Мольєра? Яка естетична програма митця? Які основні комедії драматурга?
65. Як проявляється антиклерикальний пафос у комедії Мольєра “Тартюф”? Яким постає образ Тартюфа?
66. Чому поему Мільтона “Втрачений рай” називають яскравим зразком релігійно-філософського епосу XVII ст.
67. Охарактеризуйте ідейну спрямованість, філософський зміст, проблематику та основних героїв поеми Мільтона “Втрачений рай”.
68. Які особливості розвитку Німеччини XVII ст. вплинули на розвиток літератури? Якими були основні літературні напрями та представники?
69. Як розвивався німецький роман у XVII ст.? Яке значення для розвитку жанру мав роман Г. Гріммельсгаузена “Сімпліцій”?
70. Охарактеризуйте жанрову специфіку роману Гріммельсгаузена “Сімпліцій”.
71. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва.
72. Назвіть основні ознаки, ідейну спрямованість та представників сентименталізму.
73. Охарактеризуйте англійський просвітницький рух.
74. В чому специфіка просвітницького реалістичного роману?
75. Яким постає образ Робінзона у романі Д. Дефо “Життя та дивовижні пригоди Робінзона Крузо з Йорку, моряка”?
76. Як сатирично зображена англійська дійсність у романі Свіфта “Мандри Гуллівера”?

77. Яке місце посідає творчість Дж. Свіфта в англійській просвітницькій літературі?
78. Яка соціально-політична та естетична спрямованість французької літератури Просвітництва? Які основні етапи розвитку та представники?
79. В чому суть ідейної спрямованості сатиричного роману Монтеск'є "Персидські листи"?
80. Яким був життєвий та творчий шлях Вольтера? Охарактеризуйте його морально-етичні, соціально-політичні та релігійно-філософські погляди.
81. У чому полягає ідейний зміст та естетична своєрідність філософської повісті Вольтера "Кандід"?
82. Які філософські та суспільно-політичні погляди Д. Дідро? Як Дідро і його "Енциклопедія" сприяли розвитку просвітництва?
83. Охарактеризуйте антиклерикальну спрямованість повісті Дідро "Черниця".
84. Який ідейний зміст та філософський контекст роману-памфлету Дідро "Небіж Рамо"?
85. Охарактеризуйте життєвий та творчий шлях Ж.-Ж. Руссо, його соціально-політичні та естетичні погляди. Що таке "руссоїзм"?
86. Як у романі Руссо "Юлія, або Нова Елоїза" зображується протест проти станової нерівності?
87. Які історичні особливості розвитку Німеччини XVIII ст. вплинули на своєрідність німецького Просвітництва?
88. Періодизація німецької просвітницької літератури. Які основні літературні напрями та жанрові особливості німецької просвітницької літератури?
89. Що таке "Буря й натиск"?
90. Охарактеризуйте життєвий та творчий шлях Ф. Шиллера.
91. Проаналізуйте ідейну спрямованість і художні особливості штурмерської драми Шиллера "Розбійники". Образ Карла Моора.
92. Охарактеризуйте соціальну спрямованість, викривальний пафос міщанської драми Шиллера "Підступність та кохання".
93. Які жанрові та ідейні особливості творчого методу Гете? Які основні етапи творчості поета?
94. Проаналізуйте жанрові особливості та проблематику роману Гете "Страждання молодого Вертера". Як зображено Вертера?
95. Історія написання поеми Гете "Фауст". Яка її тема, ідея та композиція? Які композиційні та поетичні особливості твору?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Періодизація середньовічної літератури. Термін "Середні віки". Основні риси, значення середньовічної культури.
2. Раннє середньовіччя як новий історичний етап.
3. Клерикальна література, її основні жанри, мета, особливості, проблематика, ідейна спрямованість.
4. Тематика й поетика ірландських саг.
5. Роль і значення народних співців (жонглерів, хугларів, шпільманів) у розвитку європейського епосу.
6. Французький героїчний епос. "Пісня про Роланда": історична основа, тема, ідея, конфлікт.
7. Іспанський героїчний епос. "Пісня про Сіда": історична основа, тенденції, особливості іспанського епосу.
8. Німецький героїчний епос. "Пісня про Нібелунгів": історична основа, тема, ідея. Особливості німецького епосу, його мотиви в літературі та мистецтві.
9. Лицарський роман: джерела, соціально-історичні завдання, особливості, класифікація.
10. Французький лицарський роман. Бретонський цикл. "Трістан та Ізольда".
11. Причини та умови формування міської літератури. Жанри міської літератури.
12. Тематика, поетика, жанри куртуазної провансальської лірики.
13. Жанри середньовічної драми.

14. Роль містерії у розвитку театру.
15. Фарс як провідний народний жанр середньовічного театру.
16. Доба Відродження та її характерні риси. Суть понять “гуманізм” і “Відродження”.
17. Ренесансний реалізм та його особливості.
18. Періодизація італійської літератури доби Відродження.
19. Творчий шлях Данте. Історичне місце поета в літературному процесі.
20. Особливості жанру, джерела, композиція “Божественної комедії” Данте.
21. Архітектоніка, композиція та персоносфера поеми Данте Аліг’єрі “Божественна комедія”.
22. Життєвий і творчий шлях Франческо Петрарки.
23. Творчість Ф. Петрарки. Новаторство, проблематика, особливості сонетів. Значення Петрарки для розвитку європейської лірики.
24. Періодизація, особливості творчості Дж. Боккаччо.
25. Жанрова особливість збірки новел Боккаччо “Декамерон”. Сюжетне обрамлення і його ідейно-художнє призначення.
26. Тематика, проблематика, композиція та архітектоніка збірки Дж. Боккаччо “Декамерон”.
27. Відображення гуманістичних поглядів у романі Ф. Рабле “Гаргантюа та Пантагрюель”.
28. Фольклорні джерела роману Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”. Історія створення роману.
29. Характеристика персоносфери роману Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”.
30. Творчий шлях Сервантеса, його місце в іспанському історико-літературному процесі кінця XVI ст.
31. Роман Сервантеса “Дон Кіхот”: задум, спрямованість, значення, сюжетно-композиційні особливості.
32. Англійська література доби Відродження.
33. Життя, світогляд, періодизація творчості Шекспіра. “Шекспірівське питання”.
34. Комедії Шекспіра як вершина англійської ренесансної комедіографії.
35. Відображення політичних поглядів Шекспіра в історичних хроніках. Проблематика, значення хронік.
36. Трагедія “Ромео і Джульєтта” - відображення конфлікту між старим і новим світом.
37. Тема гуманізму та ворожості буржуазної епохи людській особистості в трагедії «Гамлет»
38. Загальна характеристика літературного процесу XVII ст.
39. Умови виникнення і художні особливості літератури бароко. Основні представники.
40. Класицизм як провідний літературний напрям XVII ст. Філософська та естетична основа. Представники.
41. Особливості літературного процесу в Іспанії XVII ст. Місце Педро Кальдерона в ній. Суперечність світогляду драматурга.
42. Реалістичні риси в драмі Кальдерона “Саламейський алькальд”. Основні образи п’єси.
43. Драма Кальдерона “Життя – це сон” як відображення етико-філософських уявлень бароко про світ та людину.
44. Загальна характеристика французької літератури XVII ст. Історико-літературне значення трактату Н. Буало “Поетичне мистецтво”.
45. Творчість П’єра Корнеля. Ідейне та художнє новаторство драматурга. Роль трагікомедії “Сід” у творчій спадщині Корнеля.
46. Вирішення основного класицистичного конфлікту в трагедії Корнеля “Сід”.
47. Розв’язання основних соціальних проблем – патріотизму, громадянського обов’язку та влади в трагедії Корнеля “Горації”.
48. Творчість Ж. Расіна. Етична та моральна проблематика творів поета. Расін як засновник любовно-психологічної драми.
49. Трагедія Расіна “Федра” як одна з кращих класицистичних трагедій.
50. Трагедія Расіна “Андромаха” і специфіка психологізму в творчості драматурга. Проблема позитивного героя.
51. Життєвий та творчий шлях Ж.-Б. Мольєра. Естетична програма митця. Основні комедії драматурга.
52. Антиклерикальний пафос комедії Мольєра “Тартюф”. Образ Тартюфа.

53. Англійська література XVII ст. Творчість Дж. Мільтона. Поема "Втрачений рай" як зразок релігійно-філософського епосу XVII ст.
54. Ідейна спрямованість, філософський зміст, проблематика, основні герої поеми Мільтона "Втрачений рай".
55. Особливості розвитку Німеччини XVII ст. Вплив Тридцятирічної війни на розвиток літератури. Основні літературні напрями, представники.
56. Розвиток німецького роману в XVII ст. Творчість Г.Гріммельсгаузена, його роман "Сімпліцій" як енциклопедія життя Німеччини XVII ст. Барочні тенденції в романі.
57. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва.
58. Сентименталізм: ознаки, ідейна спрямованість, представники.
59. Просвітницький рух в Англії в середині XVIII ст. і розвиток просвітницького реалістичного роману.
60. Образ Робінзона у романі Д.Дефо "Життя та дивовижні пригоди Робінзона Крузо з Йорку, моряка".
61. Сатиричне зображення англійської дійсності в романі Свіфта "Мандрі Гуллівера".
62. Місце Дж. Свіфта в англійській просвітницькій літературі.
63. Література французького Просвітництва, соціально-політична та естетична спрямованість, основні етапи розвитку, представники.
64. Вольтер і Монтеск'є – ідейні керівники просвітницького руху пп. XVIII ст. Жанрова своєрідність. Ідейна спрямованість, викривальний характер сатиричного роману Монтеск'є "Персидські листи".
65. Життєвий та творчий шлях Вольтера. Морально-етичні, соціально-політичні та релігійно-філософські погляди просвітника. Антиклерикальна спрямованість ірої-комічної поеми "Орлеанська діва".
66. Ідейний зміст та естетична своєрідність філософської повісті Вольтера "Кандід".
67. Філософські та суспільно-політичні погляди Д. Дідро. Дідро і "Енциклопедія". Просвітницький реалізм письменника. Новаторство і суперечності його драматургії.
68. Антиклерикальна спрямованість повісті Дідро "Черниця".
69. Ідейна спрямованість, філософський зміст роману-памфлету Дідро "Небіж Рамо".
70. Творчий та життєвий шлях Ж.-Ж.Руссо. Соціально-політичні та естетичні погляди письменника. Проблема "руссоїзму" та ідея "природної людини" в естетиці Руссо. Педагогічний роман "Еміль".
71. Протест проти станової нерівності в романі Руссо "Юлія, або Нова Елоїза".
72. Особливості історичного розвитку Німеччини XVIII ст. та їх вплив на своєрідність німецького Просвітництва. Періодизація німецької просвітницької літератури. Представники.
73. Основні літературні напрями німецької просвітницької літератури, жанрова своєрідність, представники. Література періоду "Бурі й натиску". Ідейна спрямованість, представники.
74. Життєвий та творчий шлях Ф. Шиллера. Періодизація творчості. Проблематика ранньої лірики поета.
75. Ідейна спрямованість і художні особливості штурмерської драми Шиллера "Розбійники". Образ Карла Моора.
76. Соціальна спрямованість, викривальний пафос міщанської драми Шиллера "Підступність та кохання".
77. Гете – великий національний поет. Життєвий та творчий шлях. Періодизація творчості. Жанрові особливості творчого методу Гете.
78. Жанрова своєрідність, ідейна спрямованість, проблематика роману Гете "Страждання молодого Вертера". Образ Вертера.
79. Історія написання поеми Гете "Фауст". Тема, ідея, композиція твору.
80. Філософська проблематика та утопічні тенденції "Фауста". Композиція та поетичні особливості твору. Проблема реалізму трагедії.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або

інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1O7Chn1UqlqjW_JjybxDr-syswxxHuGOn/view) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. Боговін О. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та епоха Відродження : навч.-метод. посібник для ст.-тів вищих навч. закладів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Бердянськ, ФОП Ткачук О.В., 2015. 244 с.
2. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 248 с.
3. Данильчук, О. М. Історія зарубіжної літератури XVII–XIX століть. Класицизм. Бароко. Просвітництво. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм : навч. посібник. Миколаїв : НУК, 2020. 140 с.
4. Західноєвропейська література Просвітництва: навчальний посібник / уклад. Анікіна І.В. Умань : ВПЦ "Візаві", 2018. 136 с.
5. Ковбасенко Ю. Зарубіжна література епохи Просвітництва: навчальний посібник. Київ: РВВ УАВЗЛ, 2016. 160 с.
6. Ковбасенко Ю. Література Середньовіччя: навчальний посібник для студентів. Київ : Київський ун-тет імені Бориса Грінченка, 2014, 102 с.
7. Комаров С. А., Карпіна О. С., Алексєєва О. М. Зарубіжна література XVII–XVIII століть (бароко, класицизм, Просвітництво): навч.-метод. посіб. для студентів ЗВО філологічного профілю. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 263 с.
8. Мегела І.П. Література європейського середньовіччя. Курс лекцій: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. 416 с.

Допоміжна

1. Боговін О. В. "Старожитня сумна мелодія": становлення куртуазного коду "fin'amor" у "Романі про Трістана та Ізольду". *Studia philologica*. 2018. Вип. 11. С. 125-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stfil_2018_11_22
2. Борінштейн Є. Р., Білоусова К. О. Мотив куртуазного кохання в філософії любові середньовіччя: ціннісні складові у суспільстві тотальної несвободи. *Перспективи : соціально-політичний журнал*. 2024. № 1. С. 65-71.
3. Зарва В. Просвітництво як феномен світової культури. *Слово і Час*, 2014, № 2, с. 14-24. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/149665/05-Zarva.pdf?sequence=1>
4. Історія зарубіжної літератури (періоди: Античний – Середньовіччя – Відродження – Бароко – Класицизм): методичні вказівки для студентів факультету права та лінгвістики денної та заочної форм навчання зі спеціальності 035 – «філологія» (за кредитно-трансферною системою навчання) / укл. С. Д. Карпенко, Ю. А. Чернобров. Біла Церква: БНАУ, 2018. 74 с.
5. Козлик І. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження: навч. посіб. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2011. 344 с.
6. Нікоряк Н.В. Класична література Індії, Близького та Середнього Сходу: Тестові завдання до курсу. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. 72 с.
7. Поліщук Л. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середні віки. Відродження навч.-метод. посібн. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017, 136 с.
8. Рязанцева Т. «Великий театр світу»: життя і творчість Педро Кальдерона де ла Барки. Кальдерон П. Свійкий принц. Дама-примара. Харків, 2013. С. 3–18.
9. Ситар Р. А. Жанрові особливості епічних поем Середньовіччя: проблеми перекладу (на матеріалі поеми "Слово о полку Ігоревім"). *Іноземна філологія*. 2014. Вип. 127(2). С. 231-239. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/infil_2014_127\(2\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/infil_2014_127(2)_29).

10. Слівінська А. Ф., Цветкова Л. Ю. Куртуазні мотиви у мистецтві високого Середньовіччя. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. № 1. С. 71-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkm_2021_1_14

Інформаційні ресурси

1. http://ae-lib.org.ua/_lithistory.htm#xix
2. http://aelib.org.ua/texts/uabanova__medieval_literature__ua.htm
3. <http://www.ucc.ie/celt/publishd.html>.
4. <http://quod.lib.umich.edu/c/cme/index.html>.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання курсу “Історія зарубіжної літератури”, контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності ([Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича](https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf) (https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf), [Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_v_Chernivetskomu_natsionalnomu_universiteti_imeni_Yurija_Fedkovycha_2024.pdf) (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентові/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.